

met water. Aan de dwarslat hangen aangeregen pinda's, een kokosnoot, een meezenkogel en een stukje zwaard of spek. In den schotel steeds versch water. Ook heb ik op zij nog een voederstok gehangen. 't Is een lust, om te zien, hoe druk de vogels komen, vooral bij erge kou. Het zijn eenige koolmeezen, meest zes of acht, vier of vijf pimpelmeesjes, een paar vinken, die erg belust zijn op de appelpitjes, of wat hennepzaad en zonnebloempitten, eenige musschen en soms een roodborstje.

Een heerlijk voeder is: „wat oud brood, gesmolten vet, fijngestampde pinda's en gekneusd hennepzaad doorelkaar. Hiermede vulik den voederstok en den meezenkogel. Wanneer de winter voorbij is, voeder ik niet meer, en pak de plank op. Nu echter komen ze in Mei toch nog vragen, en behalve den schotel met water, heb ik weer wat fijngestampde pinda's in een houten bakje gedaan, een kistje van Pel's borstplaat.

Twee pimpelmeesjes zitten af en toe elkaar te voeren, ik denk, dat ze hier dicht bij een nestje hebben. Ook een paar koolmeezen komen trouw en voeren elkaar. Een zeer makke vink bezoekt ook de vensterbank, hij zingt zijn liedje hier en ik hoop, dat hij evenals verleden jaar, spoedig zijn jongen meebrengt. Dat was zoo'n aardig gezicht! Een paar jongen zaten den geheelen dag in een hoek van de vensterbank, en vader vink voerde wat hij kon. Vliegjes, rupsjes enz., eens zelfs een zeer groote pijlstaartrups, die maar in het bekje werd geduwd, zoodat de kleine vink er benauwd van deed en wel een uur geen voedsel noodig had.

Dat vinken zeer mak kunnen worden zag ik te Baden bij Zürich, waar ze bij me in de kamer de pinda's van de tafel namen en soms uit de hand aten. In den tuin kwamen ze ook steeds vragen en aten de pinda's van de leuning van den stoel. Zelfs zag ik, dat een vink een apenootje uit de mand der verkoopster haalde, waar we de pinda's kochten.

In onzen tuin staat een omgekeerde vrij groote bloempot, met een groot gat in den bodem. Hier onder maakten de koolmeezen een nest. De bodem van den grond is met een laag mos bedekt van ongeveer 3 cm. dik. Op zij tegen den rand van den bloempot is hierop een nestje van groen en wit mos met veertjes gemaakt, waarin negen eitjes zijn gelegd. Na veertien dagen broeden zijn ze uitgekomen. De jonge vogeltjes zijn nu (21 Mei) tien dagen oud en hebben al mooie kleine blauwe vleugeltjes en veertjes. Als ik er voorzichtig naar ga kijken, openen ze wijd de snaveltjes.

Vader en moeder mees vliegen af en aan om te voeren. Alvorens den bloempot langzaam op te lichten roep ik: „Piet, piet!“ om de ouden niet te verschrikken, dan vliegt het meesje er uit, als ze mijn roepstem hoort. Het is al voor het derde jaar, dat ze onder den bloempot nestelen, het eerste jaar waren er achttien eitjes in het nest. Hoewel de pot een eind verder is gezet, zijn ze toch weer terug gekomen.

We hooren elken dag de nachtegaal in den tuin en zagen hem de vorige week druk kwinkelen op den tak van een eik. Ook de zanglijster en de wielewaal laten zich weer hooren, terwijl een paar roodstaartjes op het tuinpad trippelen. De nesthokjes worden dit jaar niet zoo goed bezocht, alleen die voor de spreeuwen zijn bevolkt en de jongen worden reeds gevoerd.

In de bosschen achter het huis, die leiden naar het Oranjewoud, zijn zeer veel vogels. Wij bewonderen dikwijls de prachtige fazanten en ontdekten Vrijdag 18 Mei een broedende hen. Zij bleef stil liggen, toen we haar naderden. Zondag 20 Mei vloog ze plotseling op, waardoor we zeer verschrikten, we zagen negen eieren in een nest op den grond. Toen we hedenmorgen 21 Mei weer gingen zien lag de fazantenhen rustig te broeden. Elken dag gaan we er eens kijken en hopen de jonge fazanten later ook te mogen bewonderen.

Wat had ik graag een phototoestel gehad om er een kiekje van te nemen.

Oudeschoot Mei '23. J. J. W. Stichting.

M. POSTHUMA.

De Ooievaar. — Een verschijnsel, dat in den laatsten tijd hoe langer hoe meer de aandacht van de ornithologen begint te trekken, is het vrij snelle verdwijnen van de ooievaar. Wel is waar is er in ons land tot nu toe nog niet veel over geschreven, maar in de buitenlandsche litteratuur komen voortdurend bezorgde vogelliefhebbers vertellen, dat de ooievaar zoo hard in aantal vermindert.

Over de oorzaken ervan tasten we nog in het donker. Sommige onderzoekers beweren, dat de ooievaar, zonder hulp van menschen, niet meer in staat zou zijn, een horst te bou-

wen. En sedert de menschen zoo ontwikkeld en praktisch geworden zijn, blijft die hulp nogal eens uit. Intusschen is hierdoor niet verklaard, waarom zooveel oude horsten onbezet blijven.

Een andere oorzaak is, dat het broeden heel dikwijls achterwege blijft. Zoo waren er in 1909 in Lübeck 57 paren, waarvan 38, dus ruim 60 %, broedden. Men heeft ook zwervende, „Fortpflanzungsfähige” ooievaars gevonden, die het vrijgezellen-leven schenen te verkiezen boven bindende huwelijksplichten. Het zou wel heel interessant zijn, de oorzaak van dit verschijnsel te kennen.

Meermalen wordt ook gemeld, dat de ooievaar gedood werd door de electrische geleidraden. De grootte van de vogels stelt hen gemakkelijk in staat, twee draden met elkaar te verbinden, natuurlijk met fatale gevolgen.

Een vierde oorzaak is gelegen in het feit dat in Zuid-Afrika de sprinkhanen met giften bestreden worden.

De ooievaars eten de vergiftigde sprinkhanen, alweer met funeste gevolgen.

De drooglegging van moerassige gebieden kan mede een oorzaak van achteruitgang zijn.

Hoe het zij, de achteruitgang van de ooievaar is, ook in ons land, een feit geworden en het komt er nu maar op aan, dat we den omvang van het verschijnsel te weten komen, om, indien mogelijk, een verderen voortgang te stuiten. Want onze ooievaar kunnen we niet missen, al heeft hij bij onze landbouwende bevolking zijn goeden naam niet kunnen behouden.

We roepen daarom de medewerking in van allen, die iets voelen voor een studie van de lotgevallen van onzen langpoot. Men gelieve te vermelden:

- 1e. waar het vorige jaar ooievaars woonden — met omschrijving van den aard en ligging van het nest, den aard van de omgeving enz.;
- 2e. of die vogels daar toen broedden;
- 3e. of de horsten van het vorig jaar weer bezet zijn;
- 4e. of de vogels er ook thans weer broeden;
- 5e. of er dit jaar nieuwe nesten bijgekomen zijn, (denk om aard en ligging van het nest);
- 6e. alle verdere aanwijzingen, die ons nader bij de oplossing van het vraagstuk kunnen brengen.

En nu maar aan 't zoeken! Onzen medewerkers betuigen we bij voorbaat onzen dank. Ieder gegeven, hoe gering ook, is welkom. De resultaten hopen we in dit tijdschrift te publiceren.

Groningen,

J. DE JONGE, } Koolstr. 20a.
H. VAN DIJKEN } 13a.

De Kluit in Friesland. — De Leeuwarder Courant van Zaterdag 9 Juni 1923, bevat een zeer interessant artikel van den heer Jelle Boonstra uit Workum waarin hij vertelt hoe hij in den Workumer Polder dezen zomer de kluit (*Recurvirostra avocetta*) heeft aangetroffen als broedvogel. De heer Boonstra schrijft ons daarover nog het volgende: „Ter aanvulling van mijn artikel over *de kluit* in de Leeuwarder Courant, UEd. voor ruim een week toegezonden, nog het volgende. De kluit heeft in den Workummer meerpolder met succes gebroed. Ik heb 4 jongen zien zwemmen in de tocht. (Een breede vaart door den polder).

Naar aanleiding van mijn schrijven volgden successievelijk 3 ingezonden stukjes in de L. C. d.d. 11, 12 en 14 Juni van de heeren J. Leeuwen, hoofd der school te Sloten (Fr.), O. Boersma, hotelhouder te Lemmer en J. L. te T. allen verklarende, dat de kluit in 1922 en '23 broedende gevonden is bij Tacoziyl. In 1922 ook in het Lemsterhop, terwijl laatstgenoemde wist, dat er voor ongeveer 20 jaar ettelijke paren buitendijks bij Tacoziyl waren. Als woonplaats voor de kluit kan dus Zuid- en Z.W.kust van Friesland worden aangegeven.

Workum.

JELLE BOONSTRA.